

Қамқорлығын көп көрдім

3-бет

Ахаң және «Қазақ» газеті

4-бет

Біздің өз дикторымыз!

5-бет

1931 жылдың 4 қазанынан бастап шығады

ҚАЗДАУЫСТЫ ҚАЗЫБЕК БИ: СӨЗДІҢ АТАСЫ – БІРЛІК, АНАСЫ – ШЫНДЫҚ

ORTALYQ QAZAQSTAN

ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСТЫҚ ҚОҒАМДЫҚ - САЯСИ ГАЗЕТИ

www.ortalyq.kz

www.instagram.com/ortalyq.kz/

БЕЙСЕНБІ, 6 ШІЛДЕ, 2023 ЖЫЛ №74 (23 250)

www.facebook.com/ortalyq.kz/

info@ortalyq.kz

Жаһандық қауіпсіздік қалқаны

Рух. Бірлік. Жасампаздық. Елорда. Бұл – Тәуелсіздік ұғымының киелі төрт босағасы. Дәл осы төрт босағасы берік елдің Тәуелсіздігі де баянды болмақ. Рухымыз – берік, бірлігіміз – бекем, жасампаздығымыз – алты құрлықтың назарында. Ерке Есілдің жағасынан осыдан ширек ғасыр бұрын сән-салтанатымен бой көтерген Елордамыз Отанымыздың жүрегіне, елдігіміздің тірегіне айналды.

Бүгін – еңселі Елордамыздың, айбарлы Астанаымыздың туған күні! Жалпы, Астана сөзі көне парсы тілінен аударғанда «киелі орын», «босаға» деген мағынан білдіреді екен. Ал, біздің Елордамыз Қазақстан үшін ғана емес, барша әлем елдері үшін киелі орынға айналғалы қашан...

ралы бірер сөз сабақтап, әлемді әбігер еткен жаһандық дағдарыстың тамырын басып, түйінін тарқатқан Астанаымыздың абыройына ойысалық... Дағдарыс салқыны. Ол не? Бүкіл адамзатқа ортақ игіліктің де дағдарысқа себеп, толқуға негіз болатынын көріп отырмыз. Мәселен,

Астана

Дала да болған, қала да болған, Ғұндардың ғазиз өлкесі, Айналдым сенен Ақала ордам, Егемен елдің еңсесі.

Қиял-ғажайып шәрбат қаласың, Өркениеттің көшінде, Адамзат көзін арбап барасың, Арқаның апайтөсінде.

Даңқынды әлі көпке асырарсың, Тұла бойына сыр тұнған. Шырмауық құсап көкке асығасың, Күн түссе болды құлпырған.

Құстар да саған сұңқылдап келед, Қоғалы көлге тамсанған. Бораның сенің бұрқылдап сөйлеп, Самалың сазды ән салған.

Ырғалған орман – қайың-қарағай, Оқалы шапан жапқандай. Сарыарқа салқар сайын далам-ай, Алтыннан жүзік таққандай.

Сусылдап төніп қаз қонады екен, Сайраған бұлбұл айналаң. Самсаған жұлдыз мәз болар ма екен, Өзін көргендей айнадаң.

Ұлы даламның арда жүрегі, Ғасырлар аунап жанған бак. Бабамның кеше арманы еді, Балам жүр бүгін армандап.

Жағаға малып түннің етегін, Сымбаты – сұлу мүсіннің. Есіл дүние сырғып өтерін, Есілге қарап түсіндім.

Қылықты қыз бен бөрікті бала, Қауышып, сырлас іңірде. Аспан астында көрікті қала – Астана болар түбінде!

Бағдат МҮБӘРАК,

акын,

Халықаралық

«Алаш» әдеби

сыйлығының лауреаты

Құрметті қарағандылықтар!

Биыл біз елордамыздың 25 жылдығын атап өтеміз. Осы жылдар ішінде Астана қарқынды дамып келе жатқан қалаға айналды. Оның құрылысына қарағандылықтар да қатысып, өз үлестерін қосты. Олардың еңбегінің арқасында батыл сәулеттік шешімдер жүзеге асырылды. Бүгінде елордамызда бой көтерген көптеген сәулеттік нысандар еліміздің визиттік карточкасына айналды.

Біз сіздерді Астана күнімен шын жүректен құттықтай отырып, барлықтарыңызға зор денсаулық, амандық, елімізге бейбітшілік пен өркендеу тілейміз! Тәуелсіз еліміздің астанасы жасай берсін!

Ермағанбет

БӨЛЕКПАЕВ,

Қарағанды

облысының әкімі

Нұркен ҚОБЖАНОВ,

Қарағанды облыстық

мәслихатының төрағасы

Астана – еліміздің бас қаласы һәм адамзат құндылықтарының қалқаны. Дауыңыз бар ма? Дәлелім бар!

Қазір әлем «жаңа дағдарыстар» дәуірінде ауыр тыныстап тұр. Кешегі Covid-19-дан кейін де адамзатқа бірігу тенденциясын емеурін еткен ереуілдер мен қарулы қақтығыстар жер планетасындағы тілі бар халыққа «қауіпсіздік» сөзін жиі қайталап бастады. Әсіресе, кейінгі жылдары ұйқымызды қашырып, күлкімізді сап

тыйған жаһандық дағдарыстар мен саяси текетіретер қауіпсіздік мәселесін алдыңғы орынға шығарып отыр. Осы орайда, алты құрлықты мекендеген «алаң да, алаң, алаң жұрттың» ат басын тіреп, ақыл қосар, ақылдасар алаңы біздің Астана болып отырғаны әрбір қазақстандықтың мақтаныш сезімін ұялататыны даусыз.

Адамзат тарихында әртүрлі сипаттағы (қаржылық дағдарыс, саяси дағдарыс т.б.) дағдарыстар қайтала-

нып отыратынын айтады саясаткерлер мен әлеуметтанушы ғалымдар. Иә, Жер-Ананың төсінде тіршілік демі сезілгені бері адам баласын тығырыққа тіреп, құндылықтарымызға қол сұққан қаншама дағдарыстың болғаны тарихтан белгілі. Біздің буын сол дағдарыстардың ең күрделісін басынан өткеріп отыр.

Әңгімені дағдарыстың пайда болу шарттарынан бастасак, тым ұзаққа көсіліп кетерміз. Салдары ту-

мемлекеттер арасындағы еркін сауда айналымы, жаһандық инвестиция, инновациялық бәсекелестік дегендеріңіздің өзі жіктелуге алып келіп, геосаяси ахуалды күрделендіре бастайды екен. Даудың соңы, державалар арасындағы қақтығыстың түйіні «санкция» деген салқын үрдіске алып келіп жатыр. Санкцияның салқыны саяси һәм экономикалық дағдарыстың дақпыртын күшейтуде.

➤ 4-бет

• ТӨЛТҰҒЫР

Тарихи таңдау алғышарттары немесе үш дәуірдің резиденциясы

Алаштың Астанасын таңдауда ел басшылығы 32 алғышарт ұстанды. Ең негізгілері: әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштер, климат, ландшафт, сейсмикалық жағдайлар, даму перспективалары, адами ресурстар. Ол кездегі Ақмола барлық параметрлерге сай келген...

Ерканат КЕҢЕСБЕКҰЛЫ,
«Ortalyq Qazaqstan»

Бұл 1994 жылдың басы еді. Арнайы комиссия егемен мемлекеттің жаңа астанасының оңтайлы орналасар жерін айқындау

мақсатында республиканың бүкіл аумағына жан-жақты зерттеу жүргізу амалдарын бастайды. Біріншіден, елорданы орталыққа көшіру Қазақстанды геосаяси тұрғыдан нығайту қажеттілігіне тікелей байланысты болды. Астана еуропалық

және азиялық бірегей дәстүрлерді біріктіре отырып, Еуразия құрлығының орталығы екендігі қай жағынан алсақ та ұтымды. Қала оңтүстікке, шығысқа, солтүстікке және батысқа бірдей ашық. «Төрт тарабы – құбыла».

➤ 3-бет

• ТЕАТР ӘЛЕМІНЕ САЯХАТ

Қараөткелдегі өнер қарашаңырағы

Астана барып, Бәйтеректің ұшар басына шығып, Әнуран тыңдаған соң маңайға көз тастасаңыз, заманауи озық үлгіде салынған іргелі ғимараттар көз тартады. Солардың арасында Қалибек Қуанышбаев атындағы қазақ мемлекеттік академиялық музыкалық-драма театры да бар. Шындығында, іргелі театрдың негізі Елорда Ақмолаға көшпей тұрып, 1991 жылы 15 қарашада қаланып, Қараөткел маңындағы жұрттың көз қуанышына айналған. Театр шымылдығының Г.Мүсіреповтің «Ақан сері – Ақтоқты» трагедиясымен ашылуы рухани орданың болашақта қазақ руханиятында өз орнын табатынын әу бастан-ақ белгілеп бергендей...

Сәкен Сейфуллиннің 1917 жылдың сәуірінде қоғамдық-саяси және мәдени мақсат көздеген «Жас қазақ» ұйымы ашылып, жалынды жастар мен қайраткерлердің белсене араласуымен жұмыс қарқынды дамып, «Бақыт жолында» драмасы жазылыпты. Шығарма 1918 жылы 1 мамырда көрермен назарына ұсынылған.

Нәтежесінде, 1919 жылы Ақмолада облыстық орыс-қазақ театры ашылады. Театр шымылдығын түргенімен, тұрақты сахнасы болмай, 1923 жылы «Халық үйі» деп аталған мәдени ошақтар шоғыр-

ланған ғимаратқа көшірілген. Кейін табиғи апат салдарынан театр да жұмысын тоқтатқан екен.

1943 жылы облыс басшылығының шешімімен орыс-қазақ театры қайта құрылды. Бұрынғы қыздар семинариясы болған ғимаратқа жөндеу жұмыстары жүргізіліп, театр меншігіне өтеді. 1955 жылы театрға жазушы Максим Горький есімі беріліп, қазіргі ғимаратқа біржола орнығады.

Ал, 1989 жылы Целиноградтан қазақ театрын ашу туралы «Қазақ тілі» қоғамына хат жазылып, 1990 жылы 10 мамырда Целиноград қа-

ласында «Тіл және мәдениет» атты облыстық қазақ қоғамы құрылады. Драма театрын ашу жолында түрлі кедергілерге қарамай, 1990 жылғы 28 шілдеде облыстық атқару комитетінің қазақ музыкалық драма театрын құру туралы шешіміне қол жеткізеді. Осылайша, 1991 жылдың 15 қарашасында театр ашылады.

Театрды ұйымдастырушы, көркемдік жетекшісі, әрі бас режиссері және алғашқы қойылымды сахналаған Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Жақып Омаров.

➤ 6-бет

ВАЛЮТАЛАРДЫҢ РЕСМИ БАҒАМДАРЫ:

•EUR/KZT 486.91

•USD/KZT 446.79

•RUB/KZT 4.99

•CNY/KZT 61.88

Қазақстан Ұлттық Банкінің 5 шілде, 2023 жылғы дерегі бойынша